„БРАНИК“ ИЗЛАЗИ
ШЕСТ ПУТА НА НЕДЕЉУ,
сем на дан после свеца.

Претплата и огласи
шаљу се на администрацију
а рукописи
уредништву „БРАНИКА“
у НОВИ САД.

Рукописи се не враћају.

БРАНИК

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОБОДОУМНЕ СТРАНКЕ

ЦЕНА ЈЕ „БРАНИКУ“
на годину: К 28 или 35 дин.
на по године: К 14 или 17½ дин.
на четврт год.: К 7 или 8¾ дин.

Појединп бројеви стају
10 потура.

ОГЛАСИ
рачунају се 10 потура од реда
ситних слова.

Уредништво и администрација
»Браника« налази се у кући
дра Мих. Полита-Десанчића, грчко-школска ул. бр. 11.

Број 59. У Новом Саду, у суботу 18. (31.) марта 1906. Година XXII.

Избио клин кроз врећу!

Кад је јесенас у славонском Броду дошло до споразума између радикала и српске самосталне странке, ми смо се томе радовали, јер смо држали да у данашњим приликама, у којима се српски народ налази, треба бар тамо у Хрватској-Славонији, где је већина, где је језгро овостраног српскога народа, — да има концентрације, уједињења интелектуалне снаге, нужне слоге умних сила за унапређење политичкога положаја српскога народа. Ми смо знали прегорети све увреде и сав душмански поступак радикалне странке против нас, нисмо се ни отимали за тим, да наша странка буде представљена на састанку у Броду, јер нам је било довољно, да су они српски родољуби, који су били годинама чланови наше странке — сада у српској самосталној странци, те смо били умирени, да они равнају политиком српскога народа у Троједници. Зато ми и немамо ту амбицију да поред српске самосталне странке још и наша странка има удела у оном, што је поверено српској самосталној странци. Али радикали не знају ни за какву скромност. Без икаквога позива, они се *намешали* и речком и задарском састанку, а српска самостална странка, некој слози за љубав, препоручила је наше радикале Хрватима, те им тако рећи дала пасош да и радикали могу неку улогу играти у хрватској-српској коалицији. Тако је само било могуће да овдашњи радикалски *трибун* дође на Реку, да тамо са Кошутовцем грофом Арведом Телекијем парадира, па још да га хрватска-српска коалиција припусти да буде присутан при договорима на Реци.

Али „мало било дуго не трајало“ па је радикалски *клин избио кроз врећу*.

После споразума у Броду, па у читавој акцији на Реци, српска самостална странка *повлађивала је* радикалима. Није имала ни једне речи прекора за радикале, што они на скандалозан начин, који вређа све српске осећаје, бране мађарску коалицију, што су се са коалицијом потпуно идентифицирали, те о Три Јерарха у Новом Саду довели пред алмашку цркву Кошутовце и Чивуте, па радикалски трибун још држао и поздравни мађарски говор.

Свима оним грдњама, подвалама, клеветама, па денунцијацијама народу, што су их радикали управљали против нас, чинила се српска самостална странка сасвим *невешта*. Изгледало је, као да се бојала, да се не замери радикалима, изгледало је, као да српска самостална странка *подскакује* за радикалима, па је још и тако изгледало, да српска самостална странка, зато, што се ми не одушевљавамо за мађарску коалицију као радикали, — да нам ово замера и да даје за право радикалима, што нас зову приврженицима *бечке камариле!* Нисмо могли никад ни из далека посумњати да би један Медаковић, Муачевић, па и Матијевић могли имати таково мишљење о нама, али држање органа самосталне странке, који је повлађивао радикалима, ставило нас је пред народом у Троједници у врло сумњиву светлост.

Но ми смо скорим имали *жалосну сатисфакцију*, добили смо праву задовољштину за ону илузију, за ону самообману што ју је имала самостална странка у погледу радикала. Имали смо сатисфакцију против онога, што је српска самостална странка подскакивала за радикалима.

Поступак радикалне странке при епархијској скупштини у Пакрацу, тако је био скандалозан, садржавао је такову увреду, такав инсулт српској самосталној странци, да јој је могао отворити очи о савезништву са радикалима.

Српска самостална странка хтела је читаву ствар са поступком радикала при епархијској скупштини у Пакрацу, својим закључком од 11. (23.) марта т. г. да *забашури* тиме, што је држање својих чланова на епархијској скупштини у Пакрацу *одобрила*.

Али радикали друкчије гуде! Уместо да су ово са захвалношћу примили, Јапина „Застава“ у 44. броју донела је фулминантан чланак *против* самосталне странке, под насловом: „*Једно решење самосталне странке*“, који је чланак пун нових увреда те означује *прекидање* са самосталном странком. У том чланку *избио је клин кроз врећу*.

Радикалски *трибун*, без околишења каже: да радикале од српске самосталне странке *дели „велика начелна разлика“*. Радикали имају свој *автономни програм*. Тај автономни програм „*одговара потребама нашега народа.*“ С тога радикалски рад „*треба да има* **партајско обележје** и на *епархијским скупштинама.*“ Радикалски трибун каже, да „*људи других странака нису у стању* да изведу радикалски програм“. Па још каже да је „*страначко обележје* радикалима **најглавније**.“ Оно, што каже решење српске самосталне странке: да треба у епархијске одсеке бирати људе и других странака и ван странака који су *спремни и независни, људе пријатеље народно-црквене автономије* — ово радикалски трибун *исмејава*, па каже: то су *голе фразе и то назадне фразе*.

Шта на ово каже српска самостална странка? Не види-ли она, да је то *нова увреда?* Не види-ли она, да је то *прекидање* радикалне странке са српском самосталном странком? Не види-ли, да је споразум у Броду пао у бунар? Па да не буде о том прекидању никакве сумње, радикалски трибун изреком каже: „односаји између самосталне и радикалне странке *постаће све гори*, али нам је бар *мило* да знамо *на чему смо*.“

Нас ово писање радикалскога листа не може ни мало да изненади. То је оно, што смо ми давно казали и што увек казујемо: за радикале *нема* Српства. Радикалство је главно, а Српство је споредно. Радикалство треба да *поклони Српство*.

Па и на автономном пољу не треба радикалима: спремних и независних људи, не треба им пријатеља народно-црквене автономије. *Њима требају радикали*, јер само су они кадри да створе *спасоносан за Српство автономни програм*.

О јадници! Ви да сте у стању створити автономни програм? На петровданском сабору од г. 1897., ви сте морали као *штицу* од нас учити автономне установе. Како сте се чудили и дивили оном, што је врли покојник др. Илија Вучетић писао у *обрану наше автономије*! Читајте *автономни програм* што га је саставио Илија Вучетић, па га сравните са оним вашим *дечурлијским* автономним програмом — па ћете видети, ако вам врана није мозак попила, шта је једно, а шта је друго. Ваш *окучански* програм, и политички и автономни, то је оно што Немци кажу — ein Machwerk: права умна сиротиња и голотиња. Ту је право *царство фраза*. Да! Да! треба по окучанском програму српском народу тек казати, јер он то не зна: да је „држава ради држављана“! Па треба српском народу за автономију казати: да јој ваља „зајамчити слободно кретање“, јер то *није* фраза, а фраза је ово што је српска самостална странка казала да треба у епархијске одсеке бирати независне људе, пријатеље автономије. Па по радикалским појмовима треба на епархијске скупштине бирати *парцизане*, јер су, наравно, епархијске скупштине законодавна тела!

Каква бесмислица! Какво опсенарство!

Српска самостална странка искусила је са радикалима велико разочарање. Хоће-ли јој ово послужити за поуку? Хоће-ли одсад бити *енергичнија* са својом организацијом? Идемо да видимо. *Клин је избио кроз врећу*, па и српска самостална странка могла би рећи оно што радикали: мило нам је што *знамо на чему смо!*

⊙

Критичан дан.

⁂ **Будимпешта,** 14. (27.) марта.

Данашњи је дан свакако један од најкритичнијих у историји садашње дуготрајне кризе. Сви министри, цео кабинет на челу с министром-председником бароном Фејерваријем беху данас на заједничкој аудијенцији код Његова Величанства, те ова аудијенција не може имати значај обичних аудијенција: то беше управо министарски савет под председништвом самог краља.

Мада ова угарска криза траје ево више од године дана, досад тога још није било. До сада је министар већао и доносио своје одлуке овде код куће, а о тим је одлукама реферисао краљу министар-председник са̄м без својих другова. Сада пак излазе пред краља сви министри, под његовим се председништвом држи министарски савет, на њему се већа и саветује скоро пуна три сата — све те спољашности дакле очевидно јасно доказују, да је криза доспела у најкритичнији стадијум, кад се има решити тешко питање, да-ли да се погази устав или не.

Зло је поћи а горе не поћи. Зло је исписати изборе а горе не исписати. Испишу ли их, лако се може догодити да Кошутовци добију већину. Они се неће задовољити са захтевима удружене опозиције, већ ће на основу свог програма морати тражити чисту персоналну унију. Сукоб ће се с владаром још већма заоштрити, с поновним пак распустом сабора страсти ће још већма распламтети. Не распише ли влада изборе — гази устав, сама себи дере с лица образину уставности, те излази пред свет у голој наготи својој као права апсолутистичка влада. Тим ће пак огорчити против себе и оне уставне елементе, који се у досадањој борби држали резервисано, опозицији ће дати у руке изврсно агитационо оружје против себе, а огорчење ће у држави изазвати свакако много веће, него ли што би изазвала поновним распустом сабора.

Питање о новим изборима толико је важно, толико је замашно — да му важност свакако заслужује један министарски савет под председништвом крупним. С друге је пак стране сасвим разумљиво, што овдашњи свет управо грозничавом нестрпљивошћу очекује гласове из Беча о резултату заједничке аудијенције министара код краља. Засад међутим јављају оданде само толико да је краљ саслушао мишљења својих саветодаваца, али коначну одлуку још није донео.

Последња реч још није пала! Али наскоро ипак мора пасти: 11. се април (по н. к.) приближује, а до тога времена мора се питање о изборима решити или десно или лево.

*

Пре аудијенције своје код краља министар-председник барон Фејервари подуже се време саветовао са заповедником аустро-угарске марине грофом Монтекукелијем. Маринско заповедништво већ се од неколико година овамо силно тужи, како је аустро-угарска флота сразмерно јако заостала у развићу иза флота осталих држава. Нарочито је Италија, супарница Аустро-Угарске на Јадранском Мору, развила своју *флоту* тако, да се *аустро-угарска флота не може с њоме ни мерити*. Аустро-угарски су ратни бродови мањи, застарели, многе би бродове требало избацити из употребе, ратна опрема је стара, топови још старији, торпедњача мало. С таквом флотом — ни живети ни умрети. Требало би је дакле реформисати, старо бродовље избацити, заменити га новим, друге топове, нове торпедњаче, брже крстарице, веће оклопњаче, а целу би флоту требало наоружати према искуству у последњем руско-јапанском рату.

А све би то требало учинити брзо, хитно. Јер друге државе, које у својим парламентима не знају за опструкције, не чекају, а европско небо није баш тако ведро, да се не би морало бојати буре . . . .

А како да се овом јаду доскочи? Не верујемо, да су Монтекуколи и Фејервари приликом свог данашњег саветовања измислили тако нешто што би се дало спровести.

*

А шта да рекнемо за топове? Ту се војничким круговима у Бечу чак и они у Београду могу смејати. Јер наше је питање о новим топовима старије од оног у Србији. Код нас је неких 5—6 година прошло како се чине разне пробе, састављају прорачуни, како се саборише у стручним одборима и делегацијама. Сада веле, да су стручни кругови одлучили о моделу. Кад се међу тим то питање после толиких мука једва једном решило — угарски је сабор престао да ради, делегација нема: нема дакле ни новака ни трошкова на нове топове.

Ствар је с топовима поново запела. Стручни пак кругови у Бечу указују пак на то, да се с новим топовима већ дуже не може чекати а без опасности по велесилски положај Аустро-Угарске монархије. Свака сила има данас и бољу и савршенију артиљерију него Аустро-Угарска. У случају рата ма с којом великом силом због застарелости своје артиљерије морала би претрпети пораз.

У Бечу се на сваки начин довијају како да се доскочи овом злу: како да се и мимо парламента набаве нови топови и за њих потребни новци. Није дакле искључено, да се на министарском савету под председништвом крунинним већало и о овом питању.

*

Треће је војничко питање, о коме је краљ могао затражити мишљење својих угарских саветодаваца, питање *о новачењу*. Ове су године новаци некако замењени. Отегне ли се пак криза до краја ове године, ваљаће се постарати, ваљаће се попунити не једна већ две године. Како ће међутим изгледати та војска, чије се две трећине састоје из најлошијег војничког материјала: из ерзац-резервиста? Домобранство ће се пак састојати из самих ерзац-резервиста. С таквом се војском ником не може импоновати нити се пак може Немачка с таквом савезницом поносити. Природно је дакле, што се појавио глас, да влада намерава и мимо закона одредити новачење, те да на тај безаконит начин попуни потребан број новака. На незаконит начин, веле, хоће влада да успостави нормалне односе.

*

Исто је тако важно и финансијско питање. Мада већи део државних прихода у ванзаконском стању улази редовно у државну благајну: ипак су приходи опали у толикој мери, да се у државном буџету не може одржати потребна равнотежа. Већ за исплату редовних државних купона влада мора да подигне 100 милијона привремена дуга. За ванредне војне издатке, које ургира заједничка војна управа, нема ни пребијене потуре. На инвестиције, па ни на неодложиве, не може се ни мислити, ако би влада хтела дуже време управљати без парламента, морала би се постарати, да државни приходи, нарочито они, који су због ванзаконског стања изостали, почну редовно утицати у државну благајну. Влада би дакле морала и без саборског одобрења утеривати редовну државну порезу, како би се у државном прорачуну успоставила равнотежа, јер без ове незаконите мере никако се ни замислити не може, да би влада мимо парламента могла управљати државом.

*

То су од прилике најважнија питања, о којима се у свези с изборима могло саветовати на данашњем министарском савету. Врло је мало изгледа, да ће се сабор састати у законом прописаном року — а много више, да ће избори бити одгођени на неодређено време. Онда дакле можемо бити спремни на читав низ нових повреда закона: на *насилно утеривање порезе*, на *насилно новачење* и на *задуживање мимо сабора*. Одлагање избора биће дакле само почетак.

Криза у Угарској.

У свези са изборном реформом појавили су се гласови, да у Фејерваријеву кабинету влада велика несугласица. Говорило се, да је већина министара против избора и да ће зато министри *Криштофи* и *Лањи* одступити. Међутим полуслужбена „Буд. Кор.“ одлучно побија гласове о министарској кризи.

„Сирота Угарска“.

Јест, сиротом је назива „W. Gr.“, и то зато, што би она кроз кратко време имала да изгуби једног од својих највећих грађана. Гроф Алберт *Апоњи*, та несаломљива јуначина коалиције, био је наиме пре неколико месеци најавио, да ће он, ако барон Фејервари не падне, ако сабор буде распуштен, а мађарска команда не буде дозвољена, *напустити Угарску*, „своју слатку домовину“, па да ће се иселити у Америку.

Али Фејервари се држи чврсто, мађарска команда лежи међу нерешеним актима, сабор је већ одавно отишао Богу на истину, — сад је дакле време, да господин гроф одржи своју реч. Но како су касе коалиционашких јуначина празне, „Werschetzer Generalanzeiger“ изјављује, да ће грофу Апоњију и његовим друговима скупљањем прилога осигурати потребни новац на пут, само да оду!

Први тулипани — аустријски фабрикат.

Као што смо јавили, у Будимпешти су неке даме отпочеле т. зв. *тулипански покрет*, те се сад присталице мађарске коалиције ките неким значкама у виду ла́ле (мађарски: tulipán). Наравно, да су се том најновијом ерупцијом хазафишага прво користили *Чивути*. Неки Чива по имену Емил *Фишер* узео је монопол на израду тих тулипана, па ту израду даде у подзакуп неком Стевану *Фабрију*. Овај с Фишеровим знањем повери израду мађарских родољубивих значака *бечкој* фирми *Гајсфуса:* „Werkzeughandlung zu den drei Rittern“ (Burggasse). — Табло!

Догађаји у Русији.

Јеврејски кандидати.

Из Камењеца, у губернији гродненској, јављају да се јеврејски бирачи труде, ослањајући се на своју бројну надмоћност у варошима, да победе са својим јеврејским кандидатима. Хришћанско становништво је јако узнемирено; стање је опасно. Предузете су мере да се спрече покољи Јевреја. У Камењец-Балти и Њемирову налазе се по неколико сотнија козака. У другим варошима и изборним местима полиција је појачана.

Програм порезе.

Пошто су у министарском савету министри изложили план рада у њиховом ресору, ради израде пројекта, који ће се поднети Думи, министар финансија је изложио свој програм пореза. Он је изјавио да у *финансиском погледу Русија преживљује врло тешка времена*, чему је узрок у великим издацима за време рата.

НОВИ САД, 17. марта 1906.

— **Денунцијација.** Мађарска коалиција, кад не зна, шта да каже против немађарских народа у Угарској, она их денунцира да стоје у служби *бечке камариле*. У том јој помажу београдски листови, па новосадска денунцијантска кујна. Недавно је београдска „*Правда*“, орган млађег крила напредњака донела неке чланке у корист мађарској коалицији, па Србе у овим крајевима упућивала на слогу са Мађарима. При том је осуђивала негдашњу политику Милетићеву. Тај чланак, накићен и проширен денунцијацијама, преведен је у новосадској кујни и послат „Мађарорсагу“, главном органу мађарске коалиције. Ту се каже, да је др. *Полит оруђе бечке камариле* и да продужује негдашњу противмађарску политику Милетићеву, а „Бранник“ да је орган те камарилске и противмађарске политике. Јест! јест! Др. Полит је оруђе бечке камариле, па зато тако лепо пише у корист камариле *о Босни и Херцеговини!*

— **Заиста невероватно!** Ми смо у своје доба донели чланак под насловом „*Невероватно*“, у којем смо навели ону невероватност, што ју је руски лист „Новое Время“ донео, да је наиме црногорски престолонаследник *Данило*, после руске погибије код *Цушиме*, пред црногорским батаљонима наздравио јапанском адмиралу *Тогу*, па према такој нако невероватној вести, желели смо нешто светлости, желели нека обавештења.

Дуго тога обавештења добили нисмо. Црногорска влада, према такој невероватној вести, држала је сигурно за излишно да такову демантује, по оном француском: qui s'excuse s'accuse (ко се извињава, тај себе оптужује).

Но један оригинални допис са Цетиња у „Београдским Новинама“ даје нам потпунога обавештаја о тој ствари.

На једној свечаности у *Подгорици* био је позван читав дипломатски кор, па је био наређен и један батаљон црногорске војске. Но тај исти дан дође на Цетиње вест о руској погибији код *Цушиме*. Престолонаследник *Данило* био је већ отишао у Подгорицу и један део дипломатскога кора. Руски посланик на Цетињу *Соловјев*, захтеваше од црногорске владе да телеграфише кнежевићу Данилу да одмах откаже свечаности у Подгорици. Црногорска влада казиваше, да је то сада већ немогуће јер би то била увреда за дипломатски кор. На то сам Соловјев *заповедничким тоном* телеграфише кнежевићу Данилу да обустави свечаности, што овај, наравно, није учинио.

У оно доба био је кнез Никола у Берлину и чим је био са Цетиња обавештен о поступку Соловјева, обрати се руској влади да Соловјева *уклони* са Цетиња, а на Цетиње је сину телеграфисао, да по свом повратку из Берлина *не жели да за-*

ЛИСТАК.

УТИСЦИ СА ЈУЧЕРАШЊЕГ СЕЛА СРП. ЧИТАОНИЦЕ

У Новом Саду.

Од: **И. Бајића.**

Кад једно повеће друштво, где има доста и мушких и женских млађих и старијих — а припадају сви једном истом друштву н. пр. чланови су једне читаонице; познати су међу собом, кад дакле тако друштво није кадро да не анимира, развесели, разоноди, добро проводи, него где има овакви појава да н. пр.: 2—3 младића, лицем блазираним, подругљивим, пуним бљутавих циничних осмеха у једном ћошку не налазе за вредно или бар не знају ни толико из „науке“ о друштвеној пристојности да треба (— кад си већ у ужем друштву н. пр. се́лу читаонице, ма ти баш и не годило) да имаш толико пажње према девојкама — које саме за себе седе и не забављају се — да им приђеш и да их забавиш, или да их, што но реч, уведеш у игру; кад дакле има таких и још других многих омашака, које утичу ни нерасположење целога друштва — значи — да или је друштво блазирано, или друштво нема толико духа у себи, да се *само* без н. пр. тамбураша, свирке и т. д. позабави. Кад се пак у таком друштву догађају појаве нетактичности, непажње, било то хотимице или нехотице, знак је, да код таквих нема опће друштвене интелигенције — која је један од најглавнијих услова за анимо и ред у повећем друштву.

Ја сам дошао до тога уверења на јучерашњем селу, које је било доста лепо посећено, да се наше друштво — част изузетцима, — не зна лепо забављати, кад је повећи број заједно, — без тамбураша и у опће без музике. Наше друштво нема подобности за заједничко друштвено весеље, где ће њих *многи* потиснути *једну* забаву, *једну* игру, *једну* шалу и т. д. него мора бити музике, која ће ударати, а друштво ће тако свако за себе на свој начин забављати се.

Узрок је томе прво тај, што н. пр. многи наши млади људи који се називају интелигентним или бар који мисле да су то — пису никад или бар врло ретко свога живота бавили у друштвима, где су се приређивале кућевне забаве па да су тамо научили од прилике ова најглавнија правила: 1. Дужност је сваког образованог младића, *кад већ иде на кућевну забаву* или н. пр. *на се́ло* и т. д., да својим понашањем и учешћем у опћој забави припомогне опћем весељу; 2. Дужност је сваког образованог младића, *кад већ оде на кућевну забаву* или н. пр. *село* и т. д., да има толико пажње према женској, да ће учинити све, да се она добро проведе а не да подругљиво повучено гледа, и цинички исмева »глупости« друштвених забава. 3. На вабаву кућевну или се́ло не долази се зато, да се појединци праве »високучени« и „премудри“ па да кваре анимо, „штимунг“ у друштву, него се долази, да се човек забави. Ко хоће да мудријаши и којем је обична друштвена забава, друштвене игре и т. д., глупост и нешто за подсмех, *тај нека остане код куће*. Доћи пак на кућевну забаву а не понашати се онако, да понашање припомаже општем весељу, него н. пр. да отештава и управо смета општем весељу, то није ред и то је (ако је несвесно) простота, (ако је свесно) неучтивост.

Други узрок је томе тај, што наше девојке и сувише подлежу утисцима појединаца, утисцима својих можда амбиција, тежњи итд. па се у тим заједничким друштвеним приликама и играма не могу еманциповати ом тих утицаја, него ако им само нешто мало не годи — она ће бити *нерасположена* и то нерасположење ће и показати. Наше девојке неће да жртвују личне моменте *опћем* аниму; а уз то због *слабости* свога темперамента не могу — или можда имају »разлога« што неће! — да достојно рипостирају и замере неком *јавно* оно — што су међутим другом *тајно* поверили.

Трећи је узрок, што код већине у друштву фали еспри-а и духа у опће, јер, дозволите, кад у једном образованом друштву нема друге забаве него се играју нпр. менажерије тако да нпр. ти си коњ, ти си магарац, ти си сом, ти си во́, овчији коњ и т. д., онда на част забава....

Могао бих још многе друге ствари рећати, ал' будући би то сувише имало лични тин, ја ћу само ово да констатујем, да већина нашег друштва нема услова за *лепу заједничку забаву*, заједничко весеље, да лепим друштвеним играма са *пуно духа*, *нежности*, *отмености* проводи сатима. Него шта нама треба? *Лиса*... тамбураши... па да видиш весеља!

Ето и јуче. Иако је пост; иако сам ја као тајник друштвени изјавио да долазак тамбураша (по које су неки чланови послали) није са знањем одбора, и тиме некако хтео подсетити поштовано друштво, да није умесно у пост у просторијама јавне српске културне зграде уз тамбураше се проводити и играти — јер се́ло читаоничко у пост не треба да има карактер *јавне* забаве и јавног *весеља*, него карактер кућевне разоноде уз поуку — ипак је друштво једва дочекало тамбураше и како чујем — јер сам одмах одмах отишао са се́ла — веселило се и играло се. Док није било тамбураша, били су младићи, изузев неких, као преживели старци без живота, без бујности, која треба да им је у тим годинама својствена него као блазирани (знате по схваћању њихову то је »нобл“) а девојке такођер нерасположене, све је ишло утегнуто, тешко... Е, а чим се из друге собе заорило

тече Соловјева на Цетињу. Руска влада таки суспендира од службе Соловјева и позове га у Петроград. Овде Соловјев, *пун срџбе*, оде у уредништво знаменитога рускога листа „Новое Время“ и даде ону *неистиннишу* белешку: да је кнежевић Данило пред црногорским батаљонима наздравио јапанском адмиралу *Тогу*. Руско „Новое Время“, необавештено, донесе ту *неистиннишу* вест. Кнежевић Данило нити је наздравио Тогу, нити му је могло пасти на памет да наздравља Тогу, а да је то учинио, сигурно да би енглески и други европски листови ту вест донели, пошто је при свечаности у Подгорици било доста страних дипломата.

Та неистинита вест о тобожњој здравици кнежевића Данила адмиралу Тогу, добила је неку значајност, што се у оно доба кнежевић Данило спремао да са супругом оде у Лондон у посету енглеском двору.

Руски посланик Соловјев није се никад више вратио на Цетиње и данас је тамо руски посланик *Максимов*.

Ми се радујемо, врло се радујемо, што се ствар са тобожњом здравицом кнежевића Данила јапанском адмиралу Тогу сасвим разјаснила и као сасвим неистинита испоставила — у што ми никад посумњали нисмо. Оно, што смо ми означили као „невероватно“, постало је данас *заиста* невероватно, јер је сасвим *неистинито*.

Немири у богословском семинару.

Као што смо телеграфски јавили, у српском православном богословском семинару у *Ср. Карловцима* избили се немири, који су на жалост, довели дотле, да је *знатан број семинариста напустио семинар* и потражио стан и препитање код карловачких грађана. У вашем телеграму је као узрок тој сецесији ваше богословске омладине означено сурово поступање управитеља семинара богословског, г. дра Владимира *Димитријевића*.

Сад добијамо из *Ср. Карловаца* о тој немилој појави овај извештај:

Познато је, да је овдашњи богословски семинар отворен 1. октобра 1904. Те године примљено је у њега 25 питомаца, а толико исто и у почетку школске године 1905./906. Укупни број питомаца износи сада 47, јер су тројица још у септембру пр. године напустили семинар и отишли на свеучилиште, а један на рударску академију.

Управу над богословским семинаром поверио је патријарх *Бранковић* у споразуму са епископима многозаслужном ректору богословског нам училишта г. проти Јовану *Вучковићу*, но овај је, због нарушеног здравља, после годину дана напустио управу у семинару, а на његово место дошао је за управитеља крушедолски архимандрит г. Анатолије *Јанковић*, а овога је, после два месеца, заменио бивши пештански парох г. др. Владимир *Димитријевић*.

Прошле школске године владала је *најлепша хармонија* између семинарских старешина и питомаца; истом након доласка г. *дра Владимира Димитријевића* на управу семинара, *отпочеле су несугласице између питомаца и управе*, док напокон прошле недеље није дошло до *прелома* — са изласком питомаца из самог завода.

Овај »страјк« *није дошао изненада*. Он је плод дужег, али безуспешног преговарања између питомаца и њихових старешина. Питомци се жале на свога данашњега управитеља, да је завео неке и сувише строге наредбе, које стоје у *противности* са заводским прописима из прошле школске године, да је прописао неке «новотарије,« а наиме: да *морају читати и превађати молитве, које су заведене у неком* **језуитском** *манастиру*, а поглавито се туже, да их *управитељ ружи* и *погрдним именима назива*, на пр. „*Обломовци*“ (неваљалци) и т. д. Питомци су му од своје стране поднели и меморандум, који су *сви*, осим једнога, потписали, са *молбом да са њима људно и пристојно поступа* и отклони сва она драконска наређења, која њих и као интелигентне младиће и као будуће свештенике *понижавају*.

На тај свој меморандум добили су богослови семинаристе од управитеља овај **средњевековни** одговор: Да „*они, као питомци богословског семинара* **нити имају нити могу имати своје слободне воље** и да је *богословски семинар једна велика Аугијина штала*, коју он од корова и трулежа очистити мора; коме су пак његова наређења тешка, нека из семинара изиђе.“

На такову одлучну изјаву и питомци су дали одлучан одговор: *Њих 46 иступили су у недељу пред вече из семинара!*

Сутра-дан сам је ректор семинара пријавио овај одлазак семинарских питомаца црквеној поглавици, који је још истог дана споразумно са епископом вршачким *Змејановићем*, епископом будимским *Богдановићем* и епископом бачким *Шевићем* ову ствар узео у расправу и претрес, те су закључили, да се питомци семинара писменом објавом озбиљно позову, да се у завод до уторника у 5 с. увече поврате, а који то не учини до тога времена, да ће бити из завода искључен и да ће се од њихових родитеља присилним путем убрати онај новчани износ, који је за њих у семинару потрошен. Надаље је наређено, да се *истрага спроведе*, а вођење ове истраге поверено је епископу вршачком *Змејановићу*, коме је за перовођу додељен конзисторијални бележник Макарије *Гаврилов*, а ректору богословског училишта наређено је, да одма и за све време, док истрага траје, обустави предавања у I. и II. години богословије.

Питомци богословског семинара *покорили су се* овом наређењу своје највише претпостављене власти и у уторак после пет сахати увече *повратили су се у семинар*.

Објективно спроведеном истрагом моћи ће се установити, на коме је кривица због ове немиле појаве, која је у богословском семинару на јавност избила, али држимо, да је учињена *кардинална погрешка*, што у истражну комисију *није придодан и ректор богословског училишта са још једним редовним професором* истог училишта, јер и питомци семинара, као редовни слушаоци богословије, стоје под дисциплинарном влашћу професорске колегије, која је у смислу постојећих дисциплинарних правила позвана за вођење дисциплинарног поступка против својих ученика.

*

Толико наш извештај из Ср. Карловаца. Ми имамо само нешто да опазимо. Г. др. Владимир *Димитријевић* је на пристојан меморандум богослова семинариста дао такав одговор, да је то управо *скандал*! Зар богослов, који треба, као будући свештеник, да учи народ, не сме имати своје слободне воље, него да буде робот, парија једном господину, кога је мимоишла тако жарко жељена владичанска митра, па је зато љут на цео свет?! Па шта је, господине докторе, човек без своје воље? Зар ћете Ви да одгајате у семинару пузавце, лижисахане, улизице?! Наопака Вам педагогија!

Таково „педагошко“ гесло, какво проповеда г. др. Димитријевић, показује, да код нас још има *педагошких конштаблера*, што у ђаку гледају роба, у ком треба убити развитак духа, па створити од њега мешину, коју можеш по вољи гњавити. *Такови* педагошки принципи, какве је управитељ богословског семинара у Ср. Карловцима изволео поставити, пристају за Камерун, Ашанти, Борнео, а не за српски богословски семинар. Или би можда боље било, да г. др. Димитријевић закуца на врата богатога језуитскога манастира у инсбрушком предграђу Вилтену, кад се он, *српски православни* свештеник, толико заљубио у *језуитске* молитве!

Од истражне комисије очекујемо, да ће ову ствар узети у најозбиљнији, *непристрасан* претрес, ко буде крив, нека буде кажњен, али и господину доктору да одузме вољу, да проповеда средњевековна васпитна начела и науку црнога семена Игњата Лојоле.

Рад епархијских скупштина.

Епархијска скупштина темишварска.

(Наставак.)

Епископ: Долази на ред, да се објави резултат гласања о избору чланова за одсеке епархијске управе.

Поп-Милош *Милошевић* чита извештај одбора за скрутинијум, по ком су за чланове сва три одсека изабрани они, које је предложио др. Богдан Давидовић.

Ваја *Недељковић* је јутрос казао, е се нада, да ће у овој скупштини, владати правда и истина. Истина је то, да има овде једна странка, која је у мањини, па је нису респектовали. У конзисторију није ни један члан те мањине изабран.

Др. Живко *Богдан*: *Немаше ни једног доктора права!*

Ваја *Недељковић*: То не стоји, да у конзисторији мора бити доктор права. У епарх. адм. одбор је од мањине само један изабран, а у епарх. школски одбор опет само један. Због тога се он од своје стране не прима чланства. (Гласови: *А шта сте ви радикали нарадили на епархијској скупштини бачкој?!*)

Поп-Милош *Милошевић* реферише даље, да је за епарх. фискала гласало свега 99 скупштинара. Од тога је др. Сава *Пушник* добио 66, др. Јован *Пачу* 28, а др. Душан *Петровић* 5 гласова.

Епископ на основу тога проглашује дра Саву *Пушника* за изабраног епархијског фискала. Ову данашњу седницу, због одмаклог времена, закључује, а идућу заказује за сутра у 9 сати пре подне. (Бурни усклици: Живео епископ!)

(Наставиће се.)

Политички преглед.

— **Завереничко питање у Србији.** О завереничком питању сад се живо дискутира у београдском јавном мњењу. Донели смо оно, што је београдска „*Штампа*“ известила о завереничком питању. Владин орган „Одјек“ је одлучно побио „Штампине“ наводе, по ова на та побијања одговара јуче ово:

„Ма да су и владини орган и пресбиро добили наредбу да демантују нашу вест о министарској седници, која је већала о решењу завереничког питања на основу саопштења г. Николе Јовановића Американца, ипак ти лажни дементи нису ни у колико могли да поремете чињенице које смо ми навели. Нама није потребно да поводимо да је све оно било истинито што је владин орган до сада демантовао по заповести, само да би се сакрио рад ове „демократске“ владе, нити нам је потребно указивати на потребне чињенице, као што је, на пример, она да у тренутку кад се влади већ уважава оставка, пресбиро шаље дементи у коме се вели, да је «министарска криза само јалова жеља извесних кругова.“

Ми се на ту луду тактику владиних платежника нећемо ни у будуће обзирати.

Данас сматрамо за потребно саопштити следеће:

Према условима које је донео г. Н. *Јовановић-Американац*, енглеска влада тражи: да се из војске отпусте: поглавар завере, команданти пукова који су учествовали у извршењу завереничког плана; командант гарде; онај који је отворио капију завереницима; онај који је први пуцао на краља; они који су масакрирали краљицу; они који су кроз прозор бацили убијеног краља и краљицу; они који су динамитом разорили улаз у двор.

Имена тих заверника нису наведена.

Меродавни кругови, баве се сад овим питањем журно због тога, што би у случају да се до споразума са енглеском владом дође, биле скинуте с дневнога реда три интерпелације о овој ствари, које су министру спољних послова лорду *Грају* упутили угледни чланови Доњег Дома.

Због тога су и били састанци главнијих заверника са појединим министрима.“

Како „Београдске Новине“ пак јављају, изгледа, да су неосновани гласови, као да је у кабинету избила подвојеност у погледу решења завереничког питања и обновљена дипломатских односа са Енглеском. На против, баш из кругова, блиских влади, чује се, да ће *то питање до Ускрса сигурно бити решено*, и то онако, како то интересу земље у овај мах налажу, тако, да ће у Београду после трогодишњег одсуства добити енглескога посланика.

— **Реорганизација мађедонске жандармерије.** Порти је недавно предата ова нота од стране амбасадора великих сила односно мађедонске жандармерије:

Генерал *Дежорџис* и војни аташеи шест сила, на скорашњим својим скуповима у Солуну ради саветовања о мерама, потребним да се убрза реорганизација, која им је поверена, сложили су се у седници од 24. јануара и своје предлоге у томе смислу скупили у четири тачке изложене у приложеном документу.

Амбасадори Немачке, Аустро-Угарске, Енглеске, Италије и Русије и отправник послова Француске имају част да препоруче поменуте тачке као и примедбе, које иду уз њих, најозбиљнијој пажњи царске отоманске владе. 1. Признање права посредовања жандармерије у свима случајевима кривица и злочинства, ма ко био њихов учинилац, неопходно је за добру администрацију у земљи. 2. Наоружање жандармерије. Захтевати да се жандармерија у најкраћем времену снабде брзометним карабином и револвером једним. 3. Треба учинити кораке и издејствовати да се прописи односно ношења оружја приме-

---

тамбурашко »дзума-дзума« могли сте скоро на сваком лицу читати: тога..тога!... то нам треба.

Јучерашње сéло српске читаонице било је јасан доказ, да таке кућевне забаве, где треба *ми сами* да створимо весеље, још није за нас, јер већина нас још немамо ни друштвене рутине за тако што, а уз то ни довољно духа ни довољно темперамента за свежу, лепу, кућевну забаву. За нас су сéла с тамбурашима!... Или треба да нас је на сéлу тако много, да буде као пека гунгула, где ће свако себи вући и свако на своју страну забављати се. Е, онда се још може поднета.

Управа српске читаонице добро ће радити, ако се користи овим мојим — односно опћим искуством.

Програм јучерашњег сéла — бар тако су ми сви рекли — задовољио је све. Гђца Јуста *Кодина*, умилна и дражесна ћерка уваженог трговца г. М. Коде, први пут је пред јавности свирала и доказала је својом додуше још у развитку техником и темпераментом, да има услова за врло добру свирачицу. Радујемо се, да поред гђце З. *Мартоношке*, гђце М. *Павловићеве* можемо поздравити гђцу Јусту Кодину као будући музички озбиљнији нараштај и честитати јој на досадањем успеху. Све, што је свирала, свирала је смишљено и врло лепо. На бурно одобравање скупљене публике свирала је низ српских песама, са пуно *српског* осећаја и жара.

Г. *др. Каменко Суботић* говорио је о *чешком позоришту*. Жао ми је, што не могу због малог простора изнети бар у главном оно, што је г. др. Суботић тако смишљено и тако са пуно садржине и познавања ствари изнео. Мило би ми било, да г. др. Суботић штампа свој говор, држим да би многима добро дошао. Г. др. Суботић говорио је течно, лепо, са пуно интересантности и са пуно поучне садржине и зато: хвала му!

Г. *др. Лаза Марковић* нам се овом приликом показао као човек, који врло фино, занимљиво, „у рукавицама“ — *шиба* и *поправља*. Многу горку истину рекао је и ми смо је лепо прогутали као оно малу пилулу, која ће тек у стомаку „вирковати.“

Г. др. Марковић својом духовитом шалом показао је, да се много што шта, што у нашем друштву није добро, може изнети у лепој и шаљивој »финој« форми. Ја сам пријатељ такога „финог“ начина приказивања. Стога би ми врло жао било, да и овај мој приказ о јучерашњем сéлу, није написан у „фином“ стилу. Јер кад сам већ искусио тако „фино“ и лепо искуство, право је и да га и прикажем »фино« . . .

њују строго и подједнако на *све* делове становништва. 4. Добити одобрење за штампање правилника за старешине одреда.

Примедбе, које се односе на тачке изнете у прилогу записника седнице од 24. јануара војничке комисије у Солуну.

1. Доста често догађало се да су власти узимале на одговор жандарме па чак и официре, зато што су ови из своје сопствене иницијативе отварали истраге, које су доцније узимале неповољан обрт по војнике и државне чиновнике. *Хусеин Хилми* паша изјавио је поводом овога генералу *Ђеорђису* да жандарми нису имали права да отпочињу истраге, које се тичу војника и чиновника, осим ако нису за то нарочито овлашћени. С друге стране прописи жандармерије кажу да она има да бди над јавном безбедности и да осигура одржање реда и извршење закона и прописа и зато је неопходно потребно дати жандармима извесну слободу у раду, чим се учврди ма каква неправилност, па ма њу учинио и војник или чиновник државни. 2, Служба патролирања врши се под доста тешким погодбама. Ове патроле, које имају само по три-четири човека, проведу у кретању сваког дана око осам сати једно за другим по кршевитим крајевима и међу становништвом, много боље наоружаном од жандармерије, која има на руковању старе мартинке. Пошто су задаће жандармерије доста опасне, треба јој дати боље оружје (модерне пушке). Побољшањем њезина оружања, подићи ће се и углед жандармерије у очима народа и војске.

3. На селима скоро су сви мухамеданци наоружани пушкама и револверима. С друге стране, жандарми су дужни (према њиховим прописима) да ухвате сваког наоружаног човека, који нема потребну дозволу и да га предаду властима. Али те исте власти, уместо да према тим људима примене закон, оне их пропуштају мирно па чак им и не одузимају оружја. Друга једна околност, која олакшава злоупотребуношења оружја, јесте та што пољски чувари нису снабдевени никаквим легитимацијама. Отуда бива врло често да поједина наоружана лица, која су жандарми ухватили, буду пуштена само зато што изјаве да су пољски чувари. Због оваквих случајева требало би изменити прописе и укинути параграф, који наређује жандармима да ухвате и предаду власти сваког оног, који носи оружје а нема потребног одобрења, или дати свима, који сада немају, пропасну дозволу, али, разуме се, не чинећи никакве разлике између хришћана и мухамеданаца. 4. Правилник је написан језиком, који није разумљив једном простом жандарму. С тога је из њега начињен један извод за употребу жандарма и њихових подофицира и послат министарству војном на штампање. При свем том министарство, из непознатих разлога, ни до сада није поступило према односном рапорту, који му је упутио генерал *Ђеорђис*.

Из ове ноте се најбоље види, какву муку муче европске велесиле са тврдоглавом Турском, која изиграва све оно, на што се досада којекако обвезала. И ову ноту ће појести помрчина тамо гдегод у цариградском сарају, а кукавна раја ће и даље да страдава од турских и арнаутских крволока, а под носом европских конзула!

— **Крвава туча у јапанском сабору.** По вестима из *Токија*, дана 15. (28.) о. м., последњег дана парламентарног заседања, *дошло* је *у јапанској заступничкој кући до крваве туче*, која напослетку примора председништво да позове у саборницу одељење полицаја, који једва раставише бојџије. Повод тој тучи беше расправа о владином предлогу за подржављење јапанских приватних железница. Тај предлог, у ком се држави дају сасвим ванредна права за експропријацију, већ од почетка је наишао на страстан отпор у оба представничка тела, те се је владина странка латила насиља. Један заступник, који је говорио за владин предлог, баш беше на говорничкој трибини, кад пет опозиционара изненадно јурну на њега, хотећи га свући доле. Настаде општа галама. Сабијени у чврсто клупче око говорничке трибине, *опозициони заступници бесно удараху по владиним заступницима*, који се енергично бранили. Једни на друге *бацаху столице, књиге, чаше за воду*. Један заступник *скиде капут*, те удари на свог противника познатом јапанском рвачком вештином „Ђију-Џицу“. И полицији, која је улазила у саборницу, силом су се одупрли. Једног заступника морали су *изнети* напоље. Опозиција се уздржала од гласања и седница је закључена у највећем раздражењу уз гласне протесте.

Новости из места и из народа.

Нови Сад, 17. марта 1906

— **Српско академско друштво „Зора“ у Бечу** умољава све своје бивше чланове, да јаве своје садање адресе, да би им се могла испратити *Историја „Зоре“*, у исто време моле се, да пошљу и своје фотографије са оригиналним потписима, пошто је одбор решио, да набави фотографије бивших чланова „Зоре“, и да на тај начин украси своју читаоницу. Адреса је: Serb. akad Verein „Zora“ Wien VIII. Wickenburggasse 12.

— **Избор пароха.** Из Вуковара нам телеграфишу, да је српска црквена општина у *Бореву* у скупштинској седници од 16. (29.) о. м. са свима гласовима, изузев два радикалска гласа, изабрала за пароха г. Мирка *Булића*, свога досадашњег омиљеног администратора парохије. Честитамо!

— **Поклон књижаре Браће Јовановића.** Пишу нам из *Кече* (у Банату): „Родољубиви и заслужни по српску књигу књижари *Браћа Јовановићи из Панчева*, дарували су библиотеци „Српске земљорадничке задруге у Кечи“ (Банат) 37 књига одабране садржине. Тај свој поклон пропратили су са овим лепим речима и жељама: „Шаљемо Вам приложених 37 књига, желећи Вам сваког напретка, како би тамошњем Српству на дику и од што веће користи били.“

Захваљујући на лепом и племенитом дару велеђењених књижара, желимо и ми њима напретка и цвата на дику и понос Српства.“

— **Нова српска школа Македонији.** Српској општини у *Ресну* (у битољском вилајету), која је годинама узалуд тражила дозволу за отварање српске школе, дата је та дозвола одма после најновијег бугарског атентата на тамошњег вођу српске странке. То морално задовољење, којим Срби добијају основицу за даљи рад у том бугарском центру, изазвало је велику узрујаност међу Бугарима.

Новости са стране.

— **Преварен бискуп.** Оба она препредена Чивута, што су онако љуто закачили кашавеког бискупа *Бубића*, наиме: Јосиф *Хајноци* и Филип *Ласло*, стављени су у притвор. То је страшно разљутило та два поштењаковића, претили су да ће *открити све, те ће бити бруке за многе високе особе*. И заиста, истражни судија, на рекурс бранioца оба притворена Чивута, одреди да се обојица пусте на слободну ногу, по на рекурс држ. одветништва оптужени сенат реши, да Хајноци за сад има и даље остати у притвору, а Ласло да се пусти тек ако положи јамчевину од 50.000 К.

Говори се, на велику срамоту бискупа Бубића, да му је Чива *Хајноци* састављао оне мађаризаторске пастирке посланице, због којих су шовинистички мађарски листови бискупа Бубића приказивали као узор родољубива црквеног високодостојника, а исто тако да су *Чивути* саставили бискупу Бубићу надгробни говор, у којем се опростио од грофа Андрашија при погребу у Краснахорци. Ако је то истина, онда је то страшан знак, куда су све Чивути код нас потурали своје прсте!

НОВИЈЕ.

Београд, 16. марта. Очекује се, да ће око Ускрса бити пензионовано више официра, који су имали удела у крвавом догађају од 29. маја, а и оних, који су се истакли као противници официра завереника.

Из *Ваљева* је позвато пет официра из V. пешадијског пука *краља Милана*, да одговарају пред судом, што су на дан пуковске славе изнели слику свог пуковског шефа, пок. краља *Милана*.

Солун, 16. марта. (Изв. „Беогр. Нов.“) Две наоружане бугарске чете, помогнуте са нешто егзархијских сељака, напале су на берско грчко село Насију и запалили га. Пожар је прождро 27 кућа, једну жену и два детета и доста стоке. За тим су ухватили четири виђена сељака и на очиглед осталима *поклали их*.

Једна јака грчка чета од 50 момака напала је на егзархиско село Свету-Марену, код Бера, али су је одма сачекале две здружене бугарске чете. После кратког пушкарања, Грци се повукоше, оставив 4 мртва друга. На бугарској су страни пала два четника.

У селу Галишану код Његуша, десио се сукоб између једне грчке чете и војске. После дугога пушкарања, изгубивши 5 мртвих четника, остатак чете умаче, а само се њих 6 предаше војсци живи. Том је приликом убијен један сељак и запаљен један део села.

Близу Голога-Села, код Јенипца, грчке су комите ухватиле једнога егзархијског сељака и заклале га, јер није хтео да пређе у патријаршију.

ТЕЛЕГРАМИ

уредништву „Браника“.

Положај у Угарској.

Будимпешта, 17. марта. Барон Банфи је упутио министру-председнику барону Фејерварију отворено писмо, у ком овога позива, да у интересу династичке политике поднесе краљу предлоге, који иду за одржањем закона и за расписом нових избора. Ови избори безусловно морају бити расписани у законитом року, јер сазив сабора није владина акција, него најличније дело краљево. Тај сазив сабора је право мајестетско, али уједно и мајестетска дужност. Фејерваријева дужност је, да упозори краља, да се он г. 1867. заклео, да ће одржати законе од 1848. г. Нерасписивање нових избора обара стрмоглавце сваки законити темељ у земљи. Све кад би 1848-ашка странка изишла из избора с апсолутном већином, не би у том могао видети такову опасност, као у гажењу краљевске заклетве, јер несазивање сабора у законитом року значи обустављање устава, док би већина Кошутове странке била пролазно зло, политичка несрећа, која се може излечити. (Стара ова лија, барон *Банфи*, опет удара у патриотске жице, да мало покрпи своју изанђалу популарност! — Ур. „Бр.“).

У коалиционашким круговима баве се планом за решење кризе, по ком би се Селу поверила влада, да он на челу коалиционог министарства руководи изборима. Темељ тог решења био би status quo пре две године уз излучење војничких питања. Кажу, да се је Сел у том потпуно сложио с вођама коалиције те да ће краљ Села скорим примити у аудијенцију.

Будимпешта, 17. марта. Фејервари ће можда уторак ићи у Беч.

Отворено писмо Банфијево неће изазвати апсолутно никакву стварну промену. Нема изгледа, да ће Банфијево писмо или комбинација са Селом проузроковати измену донесених закључака, тим мање, што и Банфи и Сел проричу резултат избора у корист Кошутове странке.

Анархисте у Француској.

Тулон, 17. марта. 10.000 анархиста и противника војске приредише бучну манифестацију. Полиција је спречила да подигну барикаде.

Управник: **Др. Мих. Полит-Десанчић.**
Одговорни уредник: **Јанко Перић.**

Приопслано.*)

ИЗЈАВА.

На изјаву у приопсланом у броју 57. овога листа имам одговорити ово:

1. Ја, у своме чланку „Добротвор“ под приопсланом у броју 56. овога листа нисам никога именовао, који су то безимени несретници, што раде на пропасти друштва „Добротвор“. Ако потписани на изјаву у броју 57. себе осећа да спада међу оне, ја му ни мало не завидим на његовој Херостратској слави, али и баш зато, нећу да се упуштам с њиме ни у какав даљи разговор.

2. Жив и здрав је онај виђенији члан „Добротвора“, коме је нуђено, а живи су и здрави они чланови „Добротвора“, пред којима је говорио, ко му је и колико нудио, па да поради на томе, да се друштво „Добротвор“ разиђе.

3. Питање њихово, где су они мој књижевни рад псмевали, доказује једно од ово троје: 1. или, да ни један од њих није писао ону оптужбу против мене, кад не знаду, шта је и како је написано, 2. или, да су је потписали али од неког трећег написану а нису је пре тога прочитали, 3. или су је прочитали, па нису разумели шта је и како је написано.

На послетку завршна реченица у Приопсланом у броју 57. баш лепо доказује, да је то запста „фина“ и „образована“ дружина, која се дигла против „Добротвора“ и против мене и да између мене и њих не може бити никакве свезе, јер не знаду, шта је пристојно а шта непристојно, и да погрдне речи, мени добачене, само њих могу укаљати а мене никако.

Андрија М. Матић
гимн. професор
и благајник „Добротвора“.

(Овим завршујемо полемику ову. Више никоме нећемо дозволити, да *у овој ствари* и даље води полемику у „Бранику“. — *Ур. „Бр.“*)

*) За ствари под овом рубриком не одговара уредништво овог листа ни у ком погледу — Ур. „Бр.“

ОГЛАСИ.

1820/1906. Tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Az ujvidéki szerb hitelegylet mint szövetkezet végrehajtatónak Csurcsics Ávram ujvidéki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 75 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi április hó 20-tól járó 8% kamatai 54 korona 80 fillér perbeli végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 16 korona 30 fillér és a még felmerülendő költségek kielégitése végett az 1881. LX. t-cz 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő az ujvidéki 1891. szám betétben A. I. 1—2 sorszám alatt. Csurcsics Ábrahám tulajdonául felvett 3353 hrsz. 118 négyszögölnyi 27 ö. i. sz. ház és udvarra és 3354 hrsz. 91 négyszögölnyi kertre 1748 koronában czennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül **1906. évi május hó 26. napjának dél utáni 3 órája** a kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fenkörülirt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 174 k. 80 fillér készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881: nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt *Ujvidéken*, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1906. évi március hó 9-én.

Saaghy
kir. törvényszéki biró.

169 1—1

Власник и издавалац: Деоничарско друштво „Браник“.

Штампарија деоничарског друштва „Браника.“